

Název školy: ZŠ A MŠ ÚDOLÍ DESNÉ, DRUŽSTEVNÍ 125, RAPOTÍN

Název projektu: Ve svazkové škole aktivně - interaktivně

Číslo projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.3465

Autor: Iva Kvapilíková

Tematický okruh: Dějiny výtvarného umění - starověký Egypt

Název: VY_32_INOVACE_15_VV

Vytvořeno: září 2013

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Mumie ve starověkém Egyptě

Mumie je zachovalé mrtvé tělo, jehož uchování způsobily přírodní podmínky (mráz, sucho..) nebo záměrná mumifikace balzamováním. K té docházelo většinou z náboženských důvodů. Nejznámější mumie pocházejí ze starého Egypta.

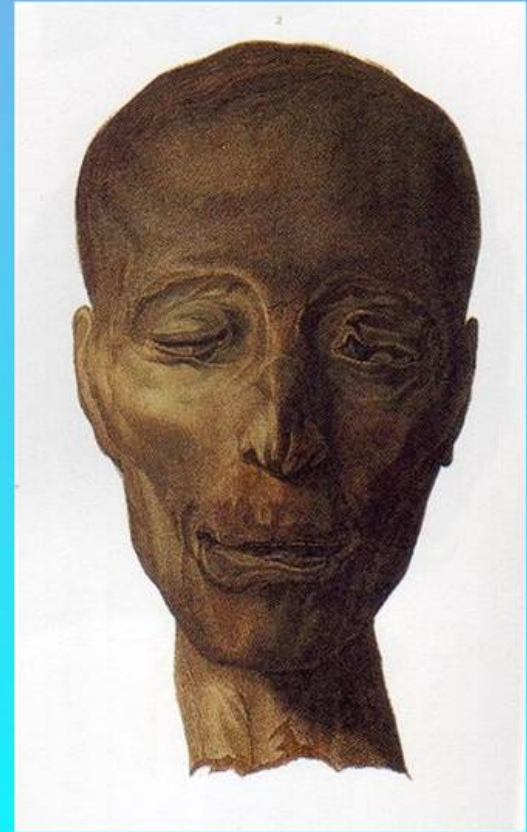

Pro Egypt'any byla mumifikace posvátný proces, kterého se účastnili nejen balzamovači, ale i kněží, kteří při tom odříkávali magiické formule.

Balzamování začalo brzy po smrti, aby se předešlo rozkladu těla. Většinou trvalo kolem sedmdesáti dní, ale i déle.

Začínalo se vyjmutím vnitřních orgánů, aby se předešlo rychlému rozkladu. Levou nosní dírkou se udělal otvor do lebky, kterým byl háčky vytažen mozek.

Jindy byl otvor udělán za levým okem a mozek rozsekán drátem a vyjmut zvláštní tyčkou nebo lžicí.

Následně balzamovači odstranili žaludek, střeva, plíce, a játra; tyto orgány se balzamovaly samostatně a ukládaly se do nádobek zvaných kanopy. Kanopa s lidskou hlavou byla určena pro játra, sokolí hlava patřila střevům, plíce střežila hlava paviána a na kanopě pro žaludek byla hlava šakala. Srdce se neodstraňovalo, bylo považováno za důležitý orgán i po smrti.

Vnitřek těla byl vymyt palmovým vínem, což zahubilo hnilobné bakterie. Dutina pak byla vyložena kořením a vzácnou pryskyřicí. Tělo se potřelo vonnými látkami a obalilo přírodní solí natronem. V něm se vysoušelo sedmdesát dnů.

Pak se tělo balilo do plátěných rubášů a bandáží, kterých bylo i dvacet. Mezi jednotlivé vrstvy se lila smůla a přidávaly se magické amulety i šperky zemřelého.

Tělo pak bylo uloženo do rakve, která měla celkem tři vrstvy. Vrchní bývala bohatě zdobená.

Mumie měla obličej zakrytý maskou. Méně významné osoby ji měly vyrobenou ze směsi papíru, plátna a smůly.

Nejbohatší zemřelí měli masky často bohatě vykládané, všichni faraoni měli masky zhotoveny z ryzího zlata a drahokamů.

Nejslavnější posmrtnou maskou je zlatá maska Tutanchamonova, kterou vidíme zde na obrázku.

Významné osoby byly ukládány do rakví z kamene. Byly velmi těžké, vážily mnoho tun, a proto se umisťovaly rovnou do hrobky a těla do nich byla vkládána přímo na místě.

Těmto rakvím se říkalo sarkofágy. Časem se stalo zvykem tesat do kamene tvář mrtvého a boky rakve zdobit magickými symboly a hieroglyfy.

Při pohřbu bylo důležitým obřadem tzv. otevírání úst mumie, které spočívalo v tom, že se kněz dotkl mumie nebo rakve zvláštní tyčkou s háčkem. To mělo vzkřísit vědomí pohřbívaného, aby mohl v posmrtném životě jíst, pít, mluvit a dýchat.

Do hrobky k mumii se často umisťovaly také věci, které by mohla potřebovat na onom světě - šperky, oblečení, jídlo, nábytek.

Egypt'ané také rádi mumifikovali zvířata. Velmi pečlivě si počínali u domácích mazlíčků, které pak ukládali do hrobky společně s majitelem, aby mu v posmrtném životě mohli dělat společnost.

Nejčastěji ale balzamovali divoká zvířata, a to proto, že je považovali za představitele nebo posly bohů.

Nejčastěji mumifikovanými zvířaty byli ibisové, kočky, sokoli, krokodýli, krávy, divocí psi a šakali, kobry, brouci skarabeové a býci.

**Sarkofág
zvířat**

Anotace:

Tato prezentace seznamuje žáky s pohřebními zvyky starých Egyptanů, názorně vysvětluje pojmy jako je mumie, sarkofág, posmrtná maska.. Je motivací pro samostatnou tvůrčí práci v hodinách výtvarné výchovy.

Zdroje použitých obrázků:

AUTOR NEUVEDEN. Wikimedia Commons [online]. [cit. 27.9.2013]. Dostupný na WWW: <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Mund%C3%B6ffnungsritual.jpg?uselang=cs>

BODY DOUBLE. Wikimedia Commons [online]. [cit. 27.9.2013]. Dostupný na WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:WLANL_-_andrevanb_-_body_double.jpg?uselang=cs

SCHÜTZE, Einsamer. Wikimedia Commons [online]. [cit. 27.9.2013]. Dostupný na WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:%C3%84gyptisches_Museum_Berlin_166.jpg?uselang=cs

BROKENSPHERE. Wikimedia Commons [online]. [cit. 27.9.2013]. Dostupný na WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Cat_coffin_REM_RC_608.JPG?uselang=cs

BROKENSPHERE. Wikimedia Commons [online]. [cit. 27.9.2013]. Dostupný na WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Late_Period_corn_mummy_1_REM.JPG?uselang=cs

SEBI. Wikimedia Commons [online]. [cit. 27.9.2013]. Dostupný na WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Louvre_032007_14.jpg?uselang=cs

**DADEROT. Wikimedia Commons [online]. [cit. 27.9.2013]. Dostupný na WWW:
[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Mummy_mask,_Egyptian_-
_Indianapolis_Museum_of_Art_-_DSC00763.JPG?uselang=cs](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Mummy_mask,_Egyptian_-_Indianapolis_Museum_of_Art_-_DSC00763.JPG?uselang=cs)**

**SCHÜTZE, Einsamer. Wikimedia Commons [online]. [cit. 27.9.2013]. Dostupný na
WWW: [http://commons.wikimedia.org/wiki/File:%C3%
84gyptisches_Museum_Leipzig_115.jpg?uselang=cs](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:%C3%84gyptisches_Museum_Leipzig_115.jpg?uselang=cs)**

**CAPTMONDO. Wikimedia Commons [online]. [cit. 27.9.2013]. Dostupný na WWW:
[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:November13-10
_StoneSarcophagusLidOfQueenKhedebneithirbinet01
_KunsthistorischesMuseum.jpg?uselang=cs](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:November13-10_StoneSarcophagusLidOfQueenKhedebneithirbinet01_KunsthistorischesMuseum.jpg?uselang=cs)**

**SHOOTING BROOKLYN. Wikimedia Commons [online]. [cit. 27.9.2013]. Dostupný na
WWW:
[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:WLA_brooklynmuseum_Inner_Cartonnage_of
_Gautseshenu.jpg?uselang=cs](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:WLA_brooklynmuseum_Inner_Cartonnage_of_Gautseshenu.jpg?uselang=cs)**

SCHENGILI-ROBERTS, Keith. Wikimedia Commons [online]. [cit. 27.9.2013]. Dostupný na WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Mummy-UpperClassEgyptianMale-SaitePeriod_RosicrucianMuseum.png?uselang=cs

AUTOR NEUVEDEN. Wikimedia Commons [online]. [cit. 27.9.2013]. Dostupný na WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Description_de_l%C2%B4Egypte_7.jpg?uselang=cs

SCHÜTZE, Einsamer. Wikimedia Commons [online]. [cit. 27.9.2013]. Dostupný na WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:RPM_%C3%84gypten_185.jpg?uselang=cs

MYKREEVE. Wikimedia Commons [online]. [cit. 27.9.2013]. Dostupný na WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Tutanchamun_Maske.jpg

BURGERERSF. Wikimedia Commons [online]. [cit. 27.9.2013]. Dostupný na WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Cartonage_Mummy_Mask.JPG?uselang=cs